

Ändring av användningsändamål, servicesedel för lagstadgad ledighet inom närståendevården

Äldrerådet 23.09.2026

ÖVPH/5411/00.02.04.00/2026

Beredare Björkqvist Monika
Pellfolk Tony

Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Inom stödet för närståendevård finns det två olika servicesedlar med skilda syften:

1. Servicesedel för närståendevårdarens lagstadgade ledighet, är avsedd för att ordna vården av den vårdbehövande under den tid närståendevårdaren har rätt till lagstadgad ledighet enligt lag om stöd för närståendevård (937/2005).
2. Servicesedel för avlastning, är avsedd att användas för att stödja närståendevårdaren och underlätta vardagen utifrån den vårdbehövandes och familjens individuella behov.

Enligt lag om stöd för närståendevård (937/2005) ska välfärdsområdet under ledigheten ordna vården av den vårdbehövande på ett ändamålsenligt sätt. Syftet med den lagstadgade ledigheten är att ge närståendevårdaren faktisk avlösning och möjlighet till återhämtning från sitt vårduppdrag. Detta förutsätter att den vårdbehövandes behov av vård, omsorg och tillsyn tryggas under ledigheten.

I nuläget ordnas närståendevårdarens lagstadgade ledighet i Österbottens välfärdsområde genom bland annat intervallvård, avlösarservice, dagverksamhet, familjevård eller servicesedel. Den servicesedel som används för lagstadgad ledighet kan enligt gällande tillämpningsdirektiv användas för hemvårdens service (vård och omsorg) eller städning. För närvarande har servicesedeln för närståendevårdarens lagstadgade ledighet använts för städning främst i Vasa, Korsholm och Laihela. Städning är dock en stödtjänst som riktar sig till hemmets underhåll och ersätter inte den vård, omsorg eller tillsyn som den vårdbehövande behöver under närståendevårdarens ledighet. Om servicesedeln används enbart för städning kvarstår vårdansvaret hos närståendevårdaren, vilket innebär att syftet med den lagstadgade ledigheten inte uppfylls.

För att säkerställa en lagenlig, ändamålsenlig och likvärdig tillämpning inom välfärdsområdet bör servicesedeln för lagstadgad ledighet användas för tjänster som tryggar den vårdbehövandes vård och omsorg under närståendevårdarens ledighet, så som hemvård eller annan ersättande omsorg. Städning kan vid behov beviljas som stödtjänst enligt 19 § i socialvårdslagen i enlighet med välfärdsområdets fastställda kriterier efter individuell bedömning av servicebehovet.

Verksamhetsområdesdirektör för hem- och boendeservice Pellfolk Tony

Äldrerådet ges möjlighet att diskutera förslaget att servicesedeln för närståendevårdarens lagstadgade ledighet fr.o.m. den 1.1.2027 inte längre ska kunna användas för städning. Förslaget innebär att servicesedeln för närståendevårdarens lagstadgade ledighet endast används för sådana vård- och omsorgstjänster som ersätter närståendevårdarens vårdinsats under den lagstadgade ledigheten.

Städning kan vid behov beviljas som separat stödtjänst enligt socialvårdslagen utifrån en individuell bedömning av servicebehovet och gällande kriterier.

Beslut:

Bilagor

Bilaga 1 Servicesedlar_Tillämpningsdirektiv för stöd för närståendevård 2027

Bilaga 2 Jämförelse mellan olika välfärdsområden

Distribution